

ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเกษตรของการปลูกกาแฟอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

Agricultural Cost and Return of Coffee Cultivation, Mae Suai Amphoe, Chiangrai Province

ดร.วรลักษณ์ วรรณโล* ดร.พัทธมน บุญยราศรี**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนทางการเกษตรของการปลูกกาแฟและปัญหาและอุปสรรคทางการเกษตรของการปลูกกาแฟ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ เกษตรกรผู้มีอาชีพปลูกกาแฟ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำนวน 292 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานการแจกแจงความถี่ และร้อยละ (Percentage) และวิเคราะห์ผลตอบแทนโดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio)

จากผลการวิจัยข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 80.47 มีอายุอยู่ระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 54.45 ภาวะปลูกกาแฟด้วยวิธีการทดลองปลูกเอง คิดเป็นร้อยละ 41.78 รูปแบบการจัดจำหน่ายผลผลิตจะมีการจำหน่ายผลผลิตในรูปแบบกะลา คิดเป็นร้อยละ 73.63 จำหน่ายผลผลิตให้พ่อค้าคนกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.77

ต้นทุนการปลูกกาแฟประกอบด้วยต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปรโดยต้นทุนคงที่พิจารณาจากค่าเสื่อมราคาเฉพาะการใช้งานในการปลูกกาแฟ ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์รวม 1,242.54 บาท ต่อไร่ต่อปี สำหรับต้นทุนผันแปรประกอบด้วย (1) ต้นทุนวัสดุในการปลูกกาแฟรวมทั้งสิ้น 7,223.74 บาท ต่อไร่ (2) ต้นทุนค่าแรงงานรวมทั้งสิ้น 7,470.45 บาทต่อไร่ และ (3) ค่าใช้จ่ายการผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 608.00 บาทต่อไร่ ส่วนผลผลิตการปลูกกาแฟเฉลี่ย 815 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 20.00 บาทและจำนวนเงินที่ได้รับ 16,422.25 บาทต่อไร่ต่อปี

ผลตอบแทนการปลูกกาแฟ การลงทุนปลูกกาแฟของเกษตรกรรายย่อยในสองปีแรกขาดทุนที่ 122.88 บาทต่อไร่ และการลงทุนปลูกกาแฟของเกษตรกรรายย่อยในปีที่สามขึ้นไปมีกำไร 4,003.34 บาทต่อไร่ ผลตอบแทนกำไรสุทธิต่อรายได้คิดเป็นร้อยละ 24.39 อัตรากำไรสุทธิต่อต้นทุน คิดเป็นร้อยละ 35.85 และจุดคุ้มทุน 69.42 กิโลกรัมต่อไร่

ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกกาแฟที่พบมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ ราคาผลผลิตแต่ละปี ขึ้นลงไม่แน่นอน รองลงมา คือ ค่าปุ๋ยและยาฆ่าแมลงราคาแพงและอันดับสามคือขาดแคลนแรงงาน

คำสำคัญ: ต้นทุน ผลตอบแทน การปลูกกาแฟ

* อาจารย์ประจำ สำนักวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำ สำนักวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

Abstract

The objective of this research aimed to study Cost and Return of coffee cultivation were analyzed in order to study the problems and obstacles in terms of agricultural impact toward coffee cultivation in the Mae Suai Amphoe, Chiangrai Province. Population of the study includes 292 agriculturalists who are coffee growers in Mae Suai Amphoe, Chiangrai Province. Questionnaire on cost and return on coffee cultivation was used as a research instrument. Data collection was conducted and analyzed using basic statistics including Frequency distribution, Percentage. Rate of return was analyzed using Financial Ratios.

Result of the study shows that, 80.47 percent of coffee growers are male, 54.45 percent aged 31 – 40 years old. 41.78 percent grow the coffee by self-experimentation. 73.63 percent of coffee are merchandised in the form of parchment coffee. And 78.77 percent are sold through middleman traders.

Cost of coffee cultivation consists of fixed cost and variable cost. Fixed cost can be determined from the depreciation according to the utilization which relates to coffee cultivation. Depreciation of overall assets values at 1,242.54 Baht per Rai per year. Variable cost consists of (1) Cost of raw material for coffee cultivation values at 7,223.74 Baht per Rai. (2) Labor cost at 7,470.45 Baht per Rai and (3) Production cost averaged at 608.00 Baht per Rai. Productivity of coffee cultivation averages at 815.30 kilograms per Rai per year. Selling price average at 20.15 Baht per kilogram which generates income at 16,422.25 Baht per Rai per year.

For the Return of coffee cultivation, small coffee growers make loss in the first two years at 122.48 Baht per Rai. And the Return on investment for small coffee growers make profit at 4,005.94 Baht per Rai from the third year onwards. Net profit calculates at 35.85 percent and the break-even point is at 69.52 kilograms per Rai.

The 3 most common problems and obstacles for coffee plantation are coffee price fluctuation, followed by high cost of fertilizers and insecticides, and the shortage of labor.

Keywords : Cost, Return, Coffee Plantation

บทนำ

กาแฟเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นสินค้าที่มีมูลค่าการซื้อขายมากเป็นอันดับ 2 ของโลก สำหรับประเทศไทยผลิตกาแฟได้เพียงร้อยละ 1 ของโลก เป็นกาแฟโรบัสต้าร้อยละ 97 และอาราบิก้าเพียงร้อยละ 3 เท่านั้น เนื่องจากกาแฟอาราบิก้ามีรสชาติไม่ขมเข้มรุนแรงและกลิ่นหอมนุ่มนวล จึงถือเป็นกาแฟคุณภาพดี ตลาดโลกมีความต้องการสูง ประกอบกับแนวโน้มการบริโภคยังสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะที่การผลิตภายในประเทศไม่เพียงพอ ต้องนำเข้าปีหนึ่งๆ ในปริมาณและมูลค่าสูง หากมีการพัฒนาการผลิตกาแฟดังกล่าวเพื่อทดแทนการนำเข้า จะเป็นการประหยัดเงินตราได้มาก (กาแฟพืชเศรษฐกิจสำคัญ, อดุลย์).

คนไทยนั้นมีการดื่มกาแฟค่อนข้างน้อย เฉลี่ยประมาณ 90 ถ้วยต่อปี อัตราการขยายตัวของตลาดกาแฟไทยประมาณร้อยละ 5 - 7 ต่อปี (กาแฟพืชเศรษฐกิจสำคัญ, ออนไลน์) ปัจจุบันการดื่มกาแฟเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลายตามปั๊มน้ำมัน มัวยาง สรรพสินค้ามีการขายอย่างมากมาย จะเห็นได้ว่ากาแฟเป็นส่วนหนึ่งหรืออาจจะเป็นส่วนสูงของส่วนสามของชีวิตประจำวัน กาแฟได้รับความนิยมสูงจึงทำให้มีความต้องการกาแฟมากขึ้น ผู้ผลิตต้องตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคจึงต้องการที่จะดำเนินการผลิตกาแฟพันธุ์อาราบิก้าเพื่อให้ได้ผลผลิตมากที่สุดหรือมีต้นทุนต่ำสุด เนื่องจากการผลิตมีความสัมพันธ์โดยตรงกับต้นทุนการผลิต ผู้ผลิตจึงต้องการใช้ปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพเสียต้นทุนการผลิตให้ต่ำสุดและได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าการลงทุน กาแฟเป็นพืชยืนต้นประเภทไม้พุ่มอายุยืนนาน ปลูกได้เป็นเมล็ดเป็นผลผลิตคือเก็บลูกกาแฟนำมาตากแห้ง คั่ว บด จนเป็นกาแฟที่ขูดมีหรือเป็นเมล็ดกาแฟที่ส่งไปแปรรูปเป็นกาแฟยี่ห้อต่างๆ แต่ด้วยสถานการณ์เศรษฐกิจ ราคา (ราคา) ปรับตัวสูงขึ้นรวมทั้งราคาของปุ๋ยเคมีที่มีราคาสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนของผู้ผลิตกาแฟสูงขึ้น รวมไปถึงด้วย นอกจากนี้ยังมีปัญหาและอุปสรรคหลายอย่าง และที่สำคัญกาแฟพันธุ์อาราบิก้าเป็นกาแฟเมืองหนาวให้ผลผลิตมากจะต้องปลูกบนพื้นที่ที่เหมาะสมคือ พื้นที่ปลูกตั้งแต่เส้นรุ้ง 17 องศาเหนือขึ้นไป มีความสูงจากระดับน้ำทะเลตั้งแต่ 700 เมตรขึ้นไป มีควา้งลาดเอียงไม่เกิน 30 เปอร์เซ็นต์ (กรมวิชาการเกษตร, ออนไลน์) จึงเหมาะจะปลูกที่จังหวัดเชียงราย โดยเฉพาะอำเภอแม่สรวยมีการปลูกกาแฟอาราบิก้ามากที่สุด เนื่องจากสภาพภูมิอากาศ ความเหมาะสมของพื้นที่สูง จึงได้มีการปลูกมาตั้งแต่ปี 2516 เพื่อเป็นการพัฒนาศูนย์ธุรกิจชาวไทยภูเขา หน่วยงานพัฒนาที่สูงจึงได้ทดลองใช้กาแฟพันธุ์อาราบิก้าปลูกทดแทนฝิ่นซึ่งได้ผลดีจึงเป็นพืชชนิดที่มีความสำคัญและสามารถทำรายได้แก่เกษตรกรได้เป็นอย่างดี

วิธีการตลาดกาแฟอาราบิก้าในภาคเหนือของประเทศไทย เกษตรกรจะขาย ผลผลิตให้พ่อค้าท้องถิ่น หน่วยงานพัฒนาที่สูงและพ่อค้าในเมือง หลายหน่วยงานให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกกาแฟมากยิ่งขึ้น เนื่องจากกาแฟเป็นที่ต้องการในตลาดการค้าเสรีอาเซียน

มาเป็นสิบกว่าปีแล้ว ผลผลิตมีมากระดับอาเซียนคืออันดับ แรกประเทศเวียดนาม อันดับที่สองคืออินโดนีเซีย อันดับที่สามคือไทย อันดับทีสี่คือลาว อันดับห้าคือฟิลิปปินส์ ผลผลิตรวม 1.9 ล้านตัน คิดเป็น 23% ของโลกส่วนประเทศไทยสามารถผลิตได้เพียง 0.52% ของโลก (อคุศลศักดิ์ ไชยราช, ออนไลน์) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนทางการเกษตรของการปลูกกาแฟอำเภอมแม่สรวย จังหวัดเชียงราย เพื่อให้เกษตรกรได้ทราบต้นทุนที่แท้จริงการตัดสินใจลงทุนที่นำไปวางแผนเพื่อลดต้นทุนและหาแนวทางเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนเพื่อให้ทราบถึงต้นทุนการผลิตและผลตอบแทนที่คุ้มค่าในการลงทุนและทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการผลิตกาแฟ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนทางการเกษตรของการปลูกกาแฟ อำเภอมแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคทางการเกษตรของการปลูกกาแฟ อำเภอมแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

วิธีการวิจัย

วิจัยครั้งนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงเอกสารที่เกี่ยวข้องผ่านแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือวิจัยคือแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลประชากรอาศัยอยู่ 1,077 ราย (อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย, 2555) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 292 ราย ได้มาจากสูตรทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967) โดยใช้ระยะเวลาเดือนตุลาคม 2556 ถึง มีนาคม 2557

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามสร้างโดย ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสาร หนังสือ ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกกาแฟ การสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการสร้างแบบสอบถามสร้างข้อคำถามตามนิยามเชิงปฏิบัติการให้ครอบคลุมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปลูกกาแฟ หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับร่าง นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผ่านการตรวจสอบ ทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ความครอบคลุมและความชัดเจนของแบบสอบถาม ความถูกต้องและความเหมาะสมของการใช้ภาษา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่นๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไปนี้

1. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเลือกสอบถามเกษตรกรรายย่อย
2. เก็บแบบสอบถามพร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่สามารถใช้ในการศึกษา
3. นำข้อมูลมาดำเนินการตรวจสอบ แจกแจงความถี่และนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลการศึกษาด้านทุนและผลตอบแทนทางการเกษตรของการปลูกกาแฟ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 80.47 อายุ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 54.45 การเพาะปลูกกาแฟด้วยวิธีการที่คิดเงินปลูกเอง คิดเป็นร้อยละ 41.78 รองลงมาได้ความรู้จากเพื่อนเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 34.70 อันดับสามมีเจ้าหน้าที่มาให้ความรู้ คิดเป็นร้อยละ 19.52 รูปแบบการจัดจำหน่ายผลผลิตจะมีการจำหน่ายผลผลิตในรูปแบบบะกลาคิดเป็นร้อยละ 73.63 จำหน่ายผลผลิตให้พ่อค้าคนกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.77 รองลงมาขายให้เกษตรกรรายใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 15.41 และจำหน่ายด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 5.82

2. ต้นทุนการปลูกกาแฟของเกษตรกร

เครื่องมืออุปกรณ์การปลูก (สินทรัพย์) 29,576,838.40 บาท เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่าเครื่องตัดหญ้าราคาเฉลี่ยต่อหน่วย 8,500.00 บาท เครื่องพ่นยา มีราคาเฉลี่ยต่อหน่วย 4,220.00 บาท สายยางรดน้ำ มีราคาเฉลี่ยต่อหน่วย 216.40 บาท อุปกรณ์การเกษตรมีราคาเฉลี่ยต่อหน่วย 194.00 บาท จอบ มีราคาเฉลี่ยต่อหน่วย 124.50 บาท และมีตัดหญ้ามีราคาเฉลี่ยต่อหน่วย 155.22 บาท

เกษตรกรได้คิดค่าเสื่อมราคาตามอายุการใช้งานจริงของเกษตรกร ซึ่งเป็นการคิดจำนวนปีขึ้นต้นนับว่า ค่าเสื่อมราคาต่อปีของสินทรัพย์รวม 6,167,983.76 บาท เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า ค่าเสื่อมราคาต่อปีของเครื่องตัดหญ้า 4,122,500.00 บาท เครื่องพ่นยา 1,519,200.00 บาท อุปกรณ์การเกษตร 189,344.00 บาท จอบ 155,625.00 บาท สายยางรดน้ำ 105,256.96 บาท และมีตัดหญ้า 76,057.80 บาท

ค่าเสื่อมราคาเฉพาะการใช้งานในการปลูกกาแฟ คำนวณหาค่าเสื่อมราคาต่อไร่ต่อปี พบว่า ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์รวม 1,242.54 บาทต่อไร่ต่อปี เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า ค่าเสื่อมราคาเครื่องตัดหญ้า 830.48 บาทต่อไร่ต่อปี เครื่องพ่นยา 306.04 บาท ต่อไร่ต่อปี อุปกรณ์การเกษตร 38.14 บาทต่อไร่ต่อปี จอบ 31.35 บาทต่อไร่ต่อปี สายยางรดน้ำ 21.20 บาทต่อไร่ต่อปี และมีตัดตายหญ้า 15.32 บาทต่อไร่ต่อปี

ต้นทุนวัสดุในการปลูกกาแฟรวมทั้งสิ้น 7,223.74 บาท ต่อไร่ โดยมีรายละเอียด ดังนี้ ค่าต้นพันธุ์ 2,800.00 บาทต่อไร่ ค่าปุ๋ยอินทรีย์ 2,214.55 บาทต่อไร่ ค่าปุ๋ยเคมี 1,206.63 บาทต่อไร่ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง 50.00 บาทต่อไร่ ค่าสารเคมีป้องกัน กำจัดศัตรูพืช 952.50 บาทต่อไร่

ต้นทุนค่าแรงงานรวมทั้งสิ้น 7,470.45 บาทต่อไร่ โดยมีต้นทุนค่าแรงในการเตรียมดิน 890.00 บาทต่อไร่ การปลูก 196.22 บาทต่อไร่ การไถ 242.20 บาทต่อไร่ ค่าจ้าง 2,320.00 บาทต่อไร่ ให้น้ำ 152.11 บาทต่อไร่ ถอนหญ้า 138.42 บาทต่อไร่ ให้ปุ๋ย 307.30 บาทต่อไร่และมีต้นทุนการเก็บเกี่ยว 2,724.00 บาทต่อไร่

ค่าใช้จ่ายการผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 608.00 บาทต่อไร่ การปลูกกาแฟจะได้ผลผลิตเฉลี่ย 815 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 20.15 บาทต่อไร่และจำนวนเงินที่ได้รับ 16,422.25 บาทต่อไร่ต่อปี

3. ผลตอบแทนการปลูกกาแฟ

การลงทุนปลูกกาแฟของเกษตรกรรายย่อยในสองปีแรก ขาดทุน 122.48 บาทต่อไร่ และการลงทุนปลูกกาแฟของเกษตรกรรายย่อยในปีที่สามขึ้นไป มีกำไร 4,005.94 บาทต่อไร่

ผลตอบแทนกำไรสุทธิต่อไร่ ได้คิดเป็นร้อยละ 24.39 อัตรากำไรสุทธิต่อต้นตุนคิดเป็นร้อยละ 35.85 และจุดคุ้มทุนเท่ากับ 69.42 กิโลกรัมต่อไร่

4. ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกกาแฟ

ปัญหา ที่พบมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ ราคาผลผลิตแต่ละปีขึ้นลงไม่แน่นอน รองลงมา คือ ค่าปุ๋ยและยาฆ่าแมลงราคาแพง และอันดับสามคือขาดแคลนแรงงาน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ต้นทุนการปลูกกาแฟในด้านต้นทุนวัสดุซึ่งมีต้นทุนค่าปุ๋ยอินทรีย์และค่าปุ๋ยเคมีมากที่สุดสอดคล้องกับ ณัฐธิดา สุขเสวีตและคณะ (2554) ที่ศึกษาพบว่า เกษตรกรมีปัญหาเรื่องปุ๋ยและสารเคมีราคาแพงมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟจะต้องเจอกับปัญหาที่เกิดขึ้นเช่น โรคราสนิม โรคใบจุดสีน้ำตาล โรคกิ่งและยอดแห้งโรคที่เกิดจากการขาดสารอาหาร เหล็ก อ่อนเพลี้ย แปะ แมลงเจาะเมล็ดกาแฟ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ถ้าเป็นน้อย เกษตรกรก็จะปล่อยให้หายเอง

แต่ถ้าเป็นมากก็จะหาวิธีตามอาการของโรคเช่นใช้ปุ๋ยและยาฆ่าแมลง ซึ่งราคาปุ๋ย อินทรีย์และปุ๋ยเคมีจะราคาเพิ่มขึ้นทุกปีในปี 2555 ปุ๋ยราคากระสอบละ 1,100 บาท ซึ่งราคา เพิ่มขึ้นจากเดิมหลายร้อยบาท ทำให้ต้นทุนในการผลิตกาแฟของเกษตรกรสูงขึ้นเกือบเท่าตัว ทำให้ต้นทุนวัสดุมีต้นทุนสูงมากขึ้น

2. ต้นทุนการปลูกกาแฟในด้านต้นทุนค่าแรงงานมีค่าเก็บเกี่ยวและขนย้ายมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าที่ดินที่ใช้ในการปลูกกาแฟของเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟ ส่วนมากประมาณ 21 - 30 ไร่ การปลูกกาแฟแล้วแต่ความชื้นของพื้นที่เพาะปลูกทำให้ตอนเก็บเกี่ยวใช้แรงงานคน ในปัจจุบันมีการจ้างเหมาในการเก็บเกี่ยวและขนย้ายทำให้ต้นทุนในการผลิตเพิ่มสูงขึ้น ตามไปด้วยและแรงงานคนไม่เพียงพอช่วงเวลาเก็บเกี่ยวในเดือนตุลาคม - ธันวาคม

3. การปลูกกาแฟจะได้ผลผลิตเฉลี่ย 815 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ซึ่งน้อยกว่าเฉลี่ยกิโลกรัมละ 20.15 บาทต่อไร่ต่อปีและจำนวนเงินที่ได้รับ 16,422.25 บาทต่อไร่ต่อปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ที่จะนำมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตกาแฟเพื่อให้ได้ผลผลิต ที่มากขึ้น ตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติเช่น ฝนแล้ง ทำให้ผลผลิตต่อไร่ที่ได้ต่ำ นอกจากนี้ ปัญหานี้เกี่ยวกับราคาผลผลิตแต่ละปีไม่เท่ากันจะขึ้นลงไม่แน่นอนทำให้รายได้จากการปลูกกาแฟ ของเกษตรกรแต่ละปีไม่เท่ากัน การรับซื้อกาแฟทางเกษตรกรรายใหญ่และพ่อค้าคนกลาง จะรับ ซื้อเป็นกิโลกรัม ซึ่งในปี 2555 ราคากาแฟ เซอร์วิคิโลกรัมละ 20-25 บาทและกะลา กิโลกรัม ละ 90-130 บาท

4. ผลตอบแทนอัตรากำไรสุทธิจะรายได้คิดเป็นร้อยละ 24.39 อัตรากำไรสุทธิต่อ ต้นทุน คิดเป็นร้อยละ 35.85 และจุดคุ้มทุนเท่ากับ 69.42 กิโลกรัมต่อไร่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การปลูกกาแฟนั้นจะทำให้เกิดความเสี่ยงตามฤดูกาล ช่วงที่กาแฟยังไม่ให้ผลผลิต เกษตรกรจะ หันไปประกอบอาชีพอย่างอื่นเพื่อสร้างรายได้เสริมให้กับครอบครัว เช่น เก็บของป่า เกษตรกร ส่วนใหญ่จำหน่ายผลผลิตที่รับซื้อกับพ่อค้าคนกลาง รองลงมาคือจำหน่ายให้เกษตรกรรายใหญ่ หาก เกษตรกรมีผลผลิตน้อยจะหาเงินเพื่อใช้จ่ายด่วน หรือไม่มียานพาหนะในการขนส่ง มักจะ เลือกขายให้เกษตรกรรายใหญ่ ซึ่งจะเห็นเหมือนการฝากไปขาย แต่จะขายได้ในราคาถูกกว่า ต้องตลาด แต่ที่เกษตรกรมีผลผลิตจำนวนมากจะเลือกขายให้พ่อค้าคนกลางเพราะได้ราคาดีกว่า

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผลผลิตกาแฟ มีการขายได้ในราคาไม่สูงเมื่อเทียบกับต้นทุนในการลงทุนปลูก กาแฟ เกษตรกรสามารถทำรายได้จากการผลผลิตที่รับได้อีก ซึ่งเกษตรกรอาจไปขอคำแนะนำ จากเกษตรกรจังหวัดเกี่ยวกับวิธีการปลูกกาแฟให้ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ทำปุ๋ยและยาฆ่าแมลงด้วยตนเอง เพื่อลดปัญหาปุ๋ยราคาแพง

2. ต้นทุนในการลงทุนปลูกกาแฟสูงมากโดยมีสัดส่วนค่าแรงงานมากที่สุด ส่วนใหญ่เป็นการเก็บเกี่ยว ค่าขนย้าย ซึ่งเกษตรกรอาจมีการรวมกลุ่มพึ่งพาซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือกัน เพื่อลดต้นทุนค่าแรงงาน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยควรจะต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นอื่นๆ ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาแนวทางในการเพิ่มผลผลิตกาแฟต่อไร่ให้สูงขึ้น และศึกษารูปแบบแนวทางในการกำหนดราคาเพื่อเป็นข้อมูลในการช่วยเหลือเกษตรกรจะนำมาสู่ทางแก้ไขปัญหาระยะยาวของเกษตรกร ให้มีเสถียรภาพขึ้นได้

2. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อต้นทุนการปลูกกาแฟของเกษตรกรและให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับการดูแล การปลูก และการเพาะพันธุ์ของกาแฟ ซึ่งเมื่อผลิตทำให้มีรายได้มากขึ้นนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการลงทุนปลูกกาแฟของเกษตรกร และนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนช่วยเหลือเกษตรกรของหน่วยงานภาครัฐต่อไป

3. การศึกษาส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร ให้สามารถดำเนินการเก็บเกี่ยวผลผลิตและการตลาดได้ นอกจากนี้การให้มีการจำหน่ายและยาปราบศัตรูพืชในราคาถูกให้แก่เกษตรกรเพื่อลดต้นทุน

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการเกษตร. (2557). **กาแฟอราบิก้า**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://it.doa.go.th/vichakan/news.php?newsid=9>.

กาแฟพืชเศรษฐกิจสำคัญ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://ogcof.blogspot.com/2013/05/blog-post.html>

ณัฐริมา สุขเสวยิต, ประวีร์ นิลวิเศษ และ สุนันท์ สีสังข์. (2554). **การผลิตและการตลาดกาแฟของเกษตรกรในจังหวัดชุมพร**. (เกษตรศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2555). **สถิติการปลูก**. เชียงราย : สำนักงานสถิติเมืองเชียงราย.

อดุลย์ศักดิ์ ไชยราช. (2557). **กาแฟเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีอนาคตไกล**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.thainews70.com>.

Yamane, Taro. (1967). **Statistics: An Introductory Analysis**. (2nd ed.). New York : Harper & Row.